

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण भाग एक-अ—मध्य उप-विभाग

वर्ष ५, अंक ७५(२)]

सोमवार, जानेवारी २०, २०१४/पौष ३०, शके १९३५

[पृष्ठे ८, किंमत : रुपये २६.००

असाधारण क्रमांक १३

प्राधिकृत प्रकाशन

महाराष्ट्र जिल्हा परिषदा व पंचायत समित्या, ग्रामपंचायती, नगरपरिषदा, प्राथमिक शिक्षण आणि स्थानिक निधी लेखापरीक्षा अधिनियम यांखालील (भाग चार-ब मध्ये प्रसिद्ध करण्यात आलेले आदेश व अधिसूचना यांव्यतिरिक्त) आदेश व अधिसूचना.

नगरविकास विभाग

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२,

दिनांक २० जानेवारी २०१४

अधिसूचना

ट्राममार्ग अधिनियम, १८८६.

क्रमांक एमआरडी. ३३१२/प्र.क्र.६३/नवि-७.—ट्राममार्ग अधिनियम, १८८६ (१८८६ चा ११) हा महाराष्ट्र राज्यास लागू असताना, त्याच्या कलम २४, पोट-कलम (१) च्या खंड (एक) द्वारे प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा आणि त्याबाबतीत समर्थ करणाऱ्या इतर सर्व अधिकारांचा वापर करून, महाराष्ट्र शासन राजपत्र, असाधारण भाग एक-अ-मध्य उप-विभाग, ३० ऑक्टोबर २०१३ यामध्ये प्रसिद्ध केलेल्या मुंबई मोनोरेल (तिकिटे, अपराध आणि शिक्षा) नियम, २०१३ च्या मसुद्याबाबत जनतेकडून प्राप्त झालेल्या हरकती व सूचनांचा विचार करून महाराष्ट्र शासन याद्वारे पुढीलप्रमाणे मुंबई मोनोरेल (तिकिटे, अपराध आणि शिक्षा) नियम, २०१३ करीत आहे :—

मुंबई मोनोरेल (तिकिटे, अपराध आणि शिक्षा) नियम, २०१३

१. संक्षिप्त नाव व प्रारंभ.— (१) या नियमांना “मुंबई मोनोरेल (तिकिटे, अपराध आणि शिक्षा) नियम, २०१३,” असे म्हणावे.

(२) हे नियम, राजपत्रात प्रसिद्ध केल्याच्या दिनांकापासून अमलात येतील.

२. व्याख्या.—(१) या नियमांमध्ये, संदर्भानुसार दुसरा अर्थ अपेक्षित नसेल तर,—

(क) “प्राधिकृत अधिकारी” याचा अर्थ, मोनोरेल कामाची कोणतीही कर्तव्ये पार पाडण्यासाठी मोनोरेल प्रशासनाने प्राधिकृत केलेला मोनोरेल कर्मचारी, असा आहे ;

(ख) “मोनोरेल” याचा अर्थ, प्रवासी वाहतुकीसाठी रबरी चाकांचे डबे असलेल्या, योग्य मार्गांनी वाहून जाणारी, बीम गाईडेड मास रॅपिड ट्रान्सिट यंत्रणा, असा आहे आणि त्यामध्ये पुढील घटकांचा समावेश होतो,—

(एक) मोनोरेलच्या अनुलग्न असलेल्या हद्दीमध्ये दर्शविणाऱ्या सीमा चिन्हांच्या आत असलेल्या सर्व जमिनी ;

(दोन) मोनोरेलच्या प्रयोजनासाठी किंवा मोनोरेलच्या संबंधी, कामे पार पाडावयाची संपूर्ण गाईडेड बीम संरचना, बाजूचे रुळ (सिडिंग), आगार इत्यादी ;

(तीन) मोनोरेलच्या प्रयोजनासाठी किंवा मोनोरेल संबंधी असलेली सर्व स्थानके, कार्यालये, वायुवीजन नळ (वेन्टीलेशन शाफ्ट) व वाहिन्या (डक्टस), वखार, कार्यशाळा (वर्कशॉप), बद्ध संयंत्रे (फिक्स प्लॅन्टस्) आणि यंत्रसामग्री, शेड, आगार आणि इतर बांधकामे ;

(ग) “मोनोरेल प्रशासन” याचा अर्थ, मोनोरेलच्या चलनवलन प्रशासनासाठी राज्य शासनाने पदनिर्देशित केलेले प्राधिकरण, असा आहे;

(घ) “प्रवासी” याचा अर्थ, वैध तिकिट किंवा पास घेऊन मोनोरेलमधून प्रवास करणारी व्यक्ती, असा आहे.

३. **तिकिटांचा तपशील.**—मोनोरेलमधून प्रवास करण्याची इच्छा असलेल्या कोणत्याही व्यक्तीस प्रवास भाडे भरल्यावर मोनोरेल प्रशासनाकडून तिकिट देण्यात येईल.

(१) पोट-नियम (१) अन्वये देण्यात येणारी तिकिटे पुढील दोन प्रकारची असतील,—

(एक) बहुविध प्रवासाकरिता असलेले कॉन्टॅक्टलेस स्मार्ट कार्ड ;

(दोन) एकेरी प्रवासासाठी असलेले कॉन्टॅक्टलेस स्मार्ट टोकन.

(२) (एक) कॉन्टॅक्टलेस स्मार्ट कार्ड हे एक संचय मूल्य कार्ड असेल आणि त्याचे मूल्य त्या कार्डमध्येच अंतर्भूत असेल ; आणि ते मोनोरेल प्रशासन मर्यादा निश्चित करेल अशा समुचित मूल्यांमध्ये देण्यात येईल.

(दोन) बहुविध प्रवास केल्यावर जर कॉन्टॅक्टलेस स्मार्ट कार्डचे मूल्य संपले तर, अतिरिक्त रक्कम भरून ते रिचार्ज करता येईल.

(तीन) स्मार्ट कार्ड रिचार्ज करण्यासाठीचे अधिकतम मूल्य हे मोनोरेल प्रशासन निश्चित करेल इतके असेल ; आणि

(चार) कॉन्टॅक्टलेस स्मार्ट कार्डचा वैधता कालावधी हा ते निर्गमित केल्याच्या दिनांकापासून सहा महिने इतका असेल :

परंतु, उप कलम (एक) आणि (तीन) मध्ये नमूद केलेली मर्यादा सर्व स्थानकांवर ठळक ठिकाणी सर्वसाधारण जनतेच्या माहितीकरिता दृक-श्राव्य माध्यमातून नेहमी प्रदर्शित करण्यात यावी.

(३) कॉन्टॅक्टलेस स्मार्ट टोकन हे एकेरी प्रवासाकरिता असेल, कॉन्टॅक्टलेस स्मार्ट टोकनचे मूल्य हे मोनोरेल प्रशासनाने वेळोवेळी प्रसिद्ध केलेल्या प्रवासभाडे तक्त्यातील प्रवासभाडेनुसार विनिर्दिष्ट करण्यात येईल.

(४) ते टोकन प्रवास संपल्यावर निर्गमन गेटवर बसविलेल्या प्रणालीत जमा करण्यात येईल. प्रवासभाडे टोकनमध्ये अंतर्भूत असेल आणि त्याचा वैधता कालावधी हा कमाल दोन तास इतका असेल.

(५) तिकिटांसंबंधीची कार्य नियमावली मोनोरेल प्रशासनाकडून वेळोवेळी विनिर्दिष्ट करण्यात येईल त्याप्रमाणे असेल.

४. **तिकिट दाखविणे आणि ते सुपूर्द करणे.**—प्रत्येक प्रवासी, कोणत्याही मोनोरेल कर्मचाऱ्याने मागणी केल्यावर, तपासणीसाठी आपले तिकिट दाखवील आणि असे तिकिट दाखविण्यास सांगितल्यावर तसे करण्यास ती नकार देईल तर, तो दोनशे रुपये इतक्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र असेल.

५. **सामान (बॅगेज).**—प्रवाशांना आपल्या सोबत मोनोरेलमधून प्रवास करताना जास्तीत जास्त १५ किलो वजनाचे स्वतःचे सामान सोबत नेण्याची मुभा असेल व त्याचा आकार जास्तीत जास्त ६० सें.मी × ४५ सें.मी. × २५ सें.मी. यापेक्षा जास्त नसेल.

६. **मोनोरेलमध्ये मद्यप्राशन किंवा उपद्रव करणे.**—(१) जी कोणतीही व्यक्ती, मोनोरेलच्या कोणत्याही डब्यामध्ये किंवा तिच्या कोणत्याही भागामध्ये,—

(क) नशेच्या अवस्थेत असेल ; किंवा

(ख) कोणताही उपद्रव किंवा हैदोस किंवा असभ्य कृत्य करीत असेल किंवा शिवीगाळ किंवा अश्लील भाषा वापरीत असेल ; किंवा

(ग) हेतू पुरस्सर किंवा कोणत्याही सबबीशिवाय कोणत्याही प्रवाशाच्या सुविधेत कोणत्याही प्रकारे व्यत्यय आणीत असेल,

अशी कोणतीही व्यक्ती, दोनशे रुपये इतक्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र असेल आणि तसेच ती, तिने दिलेले प्रवास भाडे किंवा तिने मिळविलेली किंवा खरेदी केलेले पास किंवा तिकिट जप्त केली जाण्यास किंवा अशा ट्रेनमधून किंवा तिच्या भागामधून, मोनोरेल प्रशासनाने त्याबाबतीत प्राधिकृत केलेल्या कोणत्याही मोनोरेल कर्मचाऱ्याकडून बाहेर काढली जाण्यास देखील पात्र असेल.

(२) कोणताही मोनोरेल कर्मचारी कामावर असताना, जर तो नशेत असेल तेव्हा त्याच्या, अनुचित कर्तव्यपालनामुळे मोनोरेलमधून प्रवास करणाऱ्या किंवा तिच्यामध्ये असलेल्या कोणत्याही प्रवाशाच्या सुरक्षेस धोका पोहोचण्याची संभावना असेल तर, तो दोनशे रुपये इतक्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र असेल.

७. **मोनोरेलमधील प्रदर्शनांना मनाई.**—(१) मोनोरेलच्या कोणत्याही भागात किंवा तिच्या अन्य आवारात कोणत्याही प्रकारचे प्रदर्शन करण्यात येणार नाही आणि अशा प्रदर्शनांना उपस्थित राहणाऱ्या कोणत्याही व्यक्तीस अशा आवारातून बाहेर काढून टाकण्याचा मोनोरेल प्रशासनाला पूर्ण मोकळीक असेल, जरी त्या व्यक्तीकडे उक्त आवारात राहण्याबाबतचा हक्क प्रदान करणारा पास किंवा तिकिट असो किंवा नसो.

(२) कोणतीही व्यक्ती कोणत्याही कायदेशीर प्राधिकाराशिवाय मोनोरेलच्या कोणत्याही डब्यामध्ये किंवा यानामध्ये किंवा तिच्या कोणत्याही आवारात आणि गाईडवे संरचनेवर कोणतेही भितीपत्रक चिकटविणार नाही किंवा लावणार नाही, किंवा कोणतीही बाब किंवा मजकूर लिहिणार नाही किंवा रेखाटणार नाही, आणि असे कृत्य करताना आढळून आलेल्या कोणत्याही व्यक्तीला त्या डब्यामधून, गाडीमधून किंवा आवारातून मोनोरेल प्रशासनाने प्राधिकृत केलेल्या कोणत्याही कर्मचाऱ्याकडून काढून टाकण्यात येईल.

(३) जो कोणी, पोट-नियम (१) किंवा पोट-नियम (२) च्या कोणत्याही तरतुदींचे उल्लंघन करील आणि मोनोरेलच्या कोणत्याही कर्मचाऱ्याने कोणताही डबा, यान किंवा परिसर सोडण्यास सांगितल्यावर तसे करण्यास नकार देत असेल तर, तो दोनशे रुपयांपर्यंत असू शकेल इतक्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र असेल.

८. **ट्रेनचे टप (छत) इत्यादीवरून प्रवास केल्याबद्दल शिक्षा.**—जर कोणताही प्रवासी, प्रवाशांच्या वापरासाठी अभिमत नसलेल्या ट्रेनच्या कोणत्याही भागातून प्रवास करील किंवा मोनोरेलच्या टपावरून प्रवास चालू ठेवील तर, तो दोनशे रुपयांपर्यंत असू शकेल इतक्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र असेल आणि तसेच तो त्याबाबत मोनोरेल प्रशासनाने प्राधिकृत केलेल्या कोणत्याही मोनोरेल कर्मचाऱ्याकडून ट्रेनमधून उतरविला जाण्यासही पात्र असेल.

९. **मोनोरेलमध्ये बेकायदेशीरपणे प्रवेश केल्याबद्दल किंवा मोनोरेलमध्ये राहिल्याबद्दल किंवा मोनोरेलच्या गाईडवेवरून चालल्याबद्दल शिक्षा.**—(१) जर एखादी व्यक्ती कोणत्याही कायदेशीर प्राधिकाराशिवाय मोनोरेलमध्ये प्रवेश करील किंवा कायदेशीर प्राधिकारासह प्रवेश केल्यावर तेथे कायदेशीरपणे राहिल परंतु, मोनोरेलच्या कोणत्याही अधिकाऱ्याने मोनोरेल सोडण्याची विनंती केल्यावर, तसे करण्यास नकार देईल तर, ती व्यक्ती शंभर रुपयांपर्यंत असू शकेल इतक्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र ठरेल.

(२) जर कोणतीही व्यक्ती मोनोरेलच्या कोणत्याही कायदेशीर प्राधिकाराशिवाय गाईडवेवरून चालत असेल तर, ती व्यक्ती दोनशे रुपयांपर्यंत असू शकेल इतक्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र ठरेल.

१०. **मोनोरेल कर्मचाऱ्याकडून प्रवाशांची सुरक्षितता धोक्यात आणणे.**—कामावर असलेला मोनोरेलचा कोणताही कर्मचारी,—

(क) कोणतीही बेदरकार किंवा हलगर्जी कृती किंवा अकृती करून ; किंवा

(ख) असा कर्मचारी त्याच्या सेवेच्या अटीद्वारे ज्यांचे पालन करण्यास बांधील होता, आणि ज्यांची त्याला सूचना दिली होती असे कोणतेही नियम, विनियम किंवा आदेश याची अवज्ञा करून,

कोणत्याही प्रवाशाची सुरक्षितता धोक्यात आणील तर, तो दोनशे रुपयांपर्यंत असू शकेल इतक्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र असेल आणि तसेच तो, विभागीय कारवाईस देखील पात्र ठरेल.

११. **प्राधिकाराशिवाय ट्रेन, इत्यादी सोडून जाणे.**—जर कोणत्याही मोनोरेल कर्मचाऱ्याकडे कामावर असताना एका स्थानकावरून किंवा ठिकाणावरून दुसऱ्या स्थानकापर्यंत किंवा ठिकाणापर्यंत मोनोरेल ट्रेन किंवा इतर कोणतेही रोलिंग स्टॉक चालविण्याशी निगडित कोणतीही जबाबदारी सोपविली असेल, आणि त्याने अशा स्थानकावर किंवा ठिकाणावर पोहोचण्याआधीच अशी ट्रेन किंवा रोलिंग स्टॉक दुसऱ्या प्राधिकृत मोनोरेल कर्मचाऱ्याच्या रीतसर हवाली न करता आणि प्राधिकाराशिवाय आपले काम सोडून दिले असेल तर, तो दोनशे रुपयांपर्यंत असू शकेल इतक्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र असेल आणि तसेच तो विभागीय कारवाईस देखील पात्र ठरेल.

१२. **ट्रेन चालवण्यात अडथळा आणणे, इत्यादी.**—जर कोणतीही व्यक्ती मोनोरेलवर ठिय्या देऊन, धरणे धरून बसून किंवा कोणतीही वस्तू प्राधिकाराशिवाय ठेऊन, किंवा कोणत्याही सिग्नल संरचनेत अनधिकृत फेरबदल करून किंवा त्याच्या कार्य यंत्रणेत व्यत्यय आणून किंवा अन्य रीतीने कोणत्याही मोनोरेलला अडथळा आणील किंवा आणवील किंवा अडथळा आणण्याचा प्रयत्न करील तर ती व्यक्ती याबाबत मोनोरेल प्रशासनाने प्राधिकृत केलेल्या कोणत्याही मोनोरेल कर्मचाऱ्याकडून बाहेर काढली जाण्यास पात्र असेल आणि तसेच ती, दोनशे रुपयांपर्यंत असू शकेल इतक्या दंडाच्या शिक्षेस देखील पात्र ठरेल.

१३. **मोनोरेल कर्मचाऱ्याला त्याचे कर्तव्य पार पाडताना अडथळा आणणे.**—जर कोणतीही व्यक्ती, कोणताही मोनोरेल कर्मचारी त्याची कर्तव्ये पार पाडीत असताना त्याला हेतूपुरस्सर अडथळा आणील किंवा प्रतिबंध करील तर ती व्यक्ती दोनशे रुपयांपर्यंत असू शकेल इतक्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र असेल.

१४. **मोनोरेल ट्रेनमधील संदेशवाहक साधनांमध्ये अकारण व्यत्यय आणणे.**— जर कोणताही प्रवाशी किंवा इतर कोणतीही व्यक्ती वाजवी व पुरेशा कारणाशिवाय,—

(१) प्रवाशी व ट्रेनचा प्रभारी मोनोरेल कर्मचारी यांच्यामधील संदेशवाहनासाठी मोनोरेल प्रशासनाने ट्रेनमध्ये बसविलेल्या कोणत्याही साधनांचा वापर करील किंवा त्यांमध्ये व्यत्यय आणील; किंवा

(२) ट्रेनमधील मदत केंद्राचा गैरवापर करील तर,

तो प्रवाशी किंवा ती व्यक्ती, दोनशे रुपयांपर्यंत असू शकेल इतक्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र असेल.

१५. **पास किंवा तिकिटांमध्ये फेरफार करणे किंवा ते विरूपित करणे किंवा त्याचे बनावटीकरण करणे.**—जर कोणतीही व्यक्ती, कोणत्याही पासच्या किंवा तिकिटाच्या सुरक्षा ओळख चिन्हात, हेतू पुरस्सर फेरफार करील किंवा ते विरूप किंवा त्यात फेरफार करील किंवा मोनोरेलच्या महसूल हानीस करणीभूत ठरेल असे कोणतेही कृत्य करील तर, ती व्यक्ती दोनशे रुपयांपर्यंत असू शकेल, इतक्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र असेल.

१६. **जाहीर नोटीसींना विरूपित करणे.**—कायदेशीर प्राधिकाराशिवाय जर कोणतीही व्यक्ती कोणताही सूचना फलक किंवा मोनोरेल प्रशासनाच्या आदेशावरून मोनोरेल संरचनेवर किंवा कोणत्याही रोलिंग स्टॉकवर लावलेले किंवा चिकटविलेले दस्तऐवज काढील किंवा त्यास हेतूपुरस्सर हानी पोहोचवील, किंवा अशा कोणत्याही फलकावरील किंवा दस्ताऐवजातील किंवा कोणत्याही रोलिंग स्टॉकवरील कोणतीही अक्षरे किंवा मजकूर खोडील किंवा त्यामध्ये फेरफार करील तर, ती व्यक्ती दोनशे रुपयांपर्यंत असू शकेल, इतक्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र असेल.

१७. **मोनोरेलमध्ये कोणत्याही वस्तूंची विक्री करणे.**—मोनोरेल प्रशासनाने विक्री करण्याच्या प्रयोजनार्थ प्राधिकृत न केलेल्या जर कोणतीही व्यक्ती, कोणत्याही मोनोरेलच्या डब्यात किंवा मोनोरेलच्या कोणत्याही भागात कोणत्याही प्रकारच्या वस्तूंची विक्री करील किंवा विक्रीसाठी त्या मांडील तर, ती व्यक्ती दोनशे रुपयांपर्यंत असू शकेल इतक्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र असेल आणि मोनोरेल प्रशासनाने याबाबत प्राधिकृत केलेल्या कोणत्याही मोनोरेल अधिकाऱ्याकडून तिला बाहेर काढण्यात येईल.

१८. **तिकिटांच्या अनाधिकृत विक्रीबद्दल शिक्षा.**—जर मोनोरेल कर्मचारी किंवा त्याबाबत प्राधिकृत एजंट नसलेली कोणतीही व्यक्ती, इतर कोणत्याही व्यक्तीने तिकिट घेऊन प्रवास करावा म्हणून अशा कोणत्याही तिकिटांची विक्री करील किंवा विक्री करण्याचा प्रयत्न करील तर, ती व्यक्ती दोनशे रुपयांपर्यंत असू शकेल इतक्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र असेल आणि तसेच ती विकत असेल किंवा विक्री करण्याचा प्रयत्न करित असेल अशी तिकिटे जप्त केली जाण्यास पात्र ठरेल.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

एस. के. सालीमठ,
शासनाचे उप सचिव.

URBAN DEVELOPMENT DEPARTMENT

Madam Cama Marg, Hutatma Rajguru Chowk, Mantralaya,
Mumbai 400 032, dated 20th January 2014.

NOTIFICATION

TRAMWAYS ACT, 1886.

No. MRD-3313/CR63/UD-7.—In exercise of the powers conferred by Clause (i) of sub-section (1) of section 24 of the Tramways Act, 1886 (11 of 1886), in its application to the State of Maharashtra and of all other powers enabling it in that behalf, after considering the objections and suggestions, received from public with respect to the draft of the Mumbai Monorail (Tickets, Offences and Penalties) Rules, 2013 published in the *Maharashtra Government Gazette*, Extraordinary Part-IA, Central sub-section on 30th October 2013, the Government of Maharashtra hereby makes the Mumbai Monorail (Tickets, Offences and Penalties) Rules, 2013 as follows:—

Mumbai Monorail (Tickets, Offences and Penalties) Rules, 2013

1. *Short title and commencement.*— (1) These rules may be called the Mumbai Monorail (Tickets, Offences and Penalties) Rules 2013.

(2) These shall come into force on the date of publication in the *Official Gazette*.

2. *Definitions.*—(1) In these rules, unless the context otherwise requires,—

(a) “Authorised Official” means a Monorail employee authorized by the Monorail administration, to perform any duty regarding the work of the Monorail.

(b) “Monorail” means beam guided mass rapid transit system having dedicated right of way, with rubber-typed wheel coaches, for carriage of passengers, and includes—

(i) All land within the boundary marks indicating the limits appurtenant to the Monorail ;

(ii) All guideway beam structures, sidings, depot etc., worked over for the purposes of, or in connection with, the Monorail ;

(iii) All stations, offices, ventilation shafts and ducts, warehouse, workshop, fixed plants and machineries, sheds, depots and other works constructed for the purpose of, or in connection with the Monorail.

(c) “Monorail Administration”, means an authority designated by the State Government for the purpose of administration of Monorail including its operation and maintenance ;

(d) “Passenger” means a person travelling on the Monorail with a valid ticket or pass ;

3. *Particulars of tickets.*—Any person desirous of travelling on the Monorail shall upon payment of fare, be issued with a ticket by the Monorail administration.

(1) The tickets issued under sub rule (1) shall be of two types—

(i) contactless smart card for multiple journeys

(ii) contactless smart token for single journey

(2) (i) Contactless smart card shall be a stored value card and its value shall be encoded in the card and it shall be issued in appropriate denominations up to such limit as may be fixed by Monorail administration.

(ii) Upon the value of the contactless smartcard getting exhausted on undertaking multiple journeys, it shall be possible to get it recharged by making additional payment.

(iii) The maximum value for which the smart card can be recharged shall be such as may be fixed by the Monorail administration.

(iv) Validity period of contactless smart card shall be six months from the date of its issue :

Provided that, the limits specified under sub clauses (i) and (iii) above shall always be displayed or brought to the notice of the general public at prominent places, in the audio visual mode, at all stations.

(3) Contactless smart token shall be for a single journey. The value of contactless smart token shall be as per the fare specified in the fare table published by the Monorail administration from time to time.

(4) The token shall be captured at the end of journey in the system provided at the exit gate. Fare paid shall be encoded on the token and its period of validity shall be maximum two hours.

(5) Business Rules regarding tickets shall be as specified by the Monorail administration from time to time.

4. *Exhibition and surrender of ticket.*—Every passenger shall, on demand by any Monorail official, presents his ticket for examination and if, on being asked to produce such ticket, he refuses to do so, he shall be punishable with fine which may extend to two hundred rupees.

5. *Baggage.*—The baggage permitted on the Monorail shall not exceed 60 cm × 45 cm × 25 cm in size and 15 kg in weight, containing personal belongings.

6. *Drunkenness or nuisance on Monorail.*— (1) If any person, in any train or upon any part of the Monorail, —

(a) is in state of intoxication; or

(b) commits any nuisance or vandalism or act of indecency, or uses abusive or obscene language; or

(c) willfully or without excuse interferes in any way with the comfort of any passenger,

he shall be punishable with fine of two hundred rupees and shall also be liable to forfeiture of the fare which he may have paid or any pass or ticket which he may have obtained or purchased, or be removed from such train or part by any Monorail official authorized by the Monorail administration in this behalf.

(2) If any Monorail official is in a state of intoxication while on duty, where the improper performance of the duty is likely to endanger the safety of any passenger travelling or being upon the Monorail, he shall be punishable with fine of two hundred rupees.

7. *Prohibition of demonstrations upon Monorail.*—(1) No demonstration of any kind whatsoever shall be held on any part of the Monorail or other premises thereof and it shall be open to the Monorail administration to exclude from such premises any person attending such demonstrations whether or not he is in possession of a pass or ticket entitling him to be in the said premises.

(2) No person shall paste or put up any poster or write or draw anything or any matter in any compartment or carriage of the Monorail, or any premises thereof and guideway structure, without any lawful authority and any person found engaged in doing any such act may be removed from the compartment, carriage or premises by any official authorised by the Monorail administration in this behalf.

(3) Whoever contravenes any of the provisions of sub-rule (1) or sub-rule (2), and on being asked by any Monorail official to leave any compartment, carriage or premises refuses to do so, shall be punishable with fine which may extend to two hundred rupees.

8. *Penalty for travelling on roof, etc., of a train.*—If any passenger travels on the roof of a Monorail or persists in travelling in any part of a train not intended for the use of passengers, he shall be punishable with fine which may extend to two hundred rupees and shall also be liable to be removed from the train by any Monorail official authorised by the Monorail administration in this behalf.

9. *Penalty for unlawfully entering or remaining upon Monorail or walking on Monorail guideway.*—(1) If a person enters into or upon the Monorail without any lawful authority or having entered with lawful authority remains there lawfully but refuses to leave on being requested to do so by any Monorail official, he shall be punishable with fine which may extend to hundred rupees.

(2) If any person walks on the guideway of the Monorail without any lawful authority, he shall be punishable with fine which may extend to two hundred rupees.

10. *Endangering the safety of passengers by Monorail official.*—If any Monorail official, when on duty, endangers the safety of any passenger,—

(a) by any rash or negligent act or omission; or

(b) by disobeying any rule, regulation or order which such official was bound by the terms of his employment to obey, and of which he had notice,

he shall be punishable with fine which may extend to two hundred rupees and shall also be liable for departmental action.

11. *Abandoning train, etc., without authority.*—If any Monorail official, when on duty, is entrusted with any responsibility connected with the running of a Monorail train, or any other rolling stock from one station or place to another station or place, and he abandons his duty before reaching such station or place, without authority or without properly handing over such train or rolling stock to another Authorised Monorail official, he shall be punishable with fine which may extend to two hundred rupees and shall also be liable for departmental action.

12. *Obstructing running of train, etc.*—If any person obstructs or causes to be obstructed or attempts to obstruct any Monorail by squatting, picketing or keeping without authority any material on the Monorail or tampering with any signalling installations or by interfering with the working mechanism thereof, or otherwise, he shall be liable to be removed by any Monorail official, authorised by the Monorail administration in this behalf and shall also be punishable with fine which may extend to two hundred rupees.

13. *Obstructing Monorail official in his duties.*—If any person willfully obstructs or prevents any Monorail official in the discharge of his duties, he shall be punishable with fine which may extend to two hundred rupees.

14. *Needlessly interfering with means of communication in a train.*—If any passenger or any other person without reasonable and sufficient cause,—

(1) makes use of, or interferes with, any means provided by the Monorail administration in a train for communication between passengers and Monorail official in charge of the train, or

(2) misuses help point of the train,

he shall be punishable with fine which may extend to two hundred rupees.

15. *Altering or defacing or counterfeiting pass or ticket.*—If any person willfully alters the security ID of any pass or the ticket or defaces or alters it or acts in any way to cause revenue loss to the Monorail, he shall be punishable with fine which may extend to two hundred rupees.

16. *Defacing public notices.*—If any person without lawful authority pulls down or willfully damages any board or documents set up or posted by the order of the Monorail administration on the Monorail structure, or any rolling stock, or obliterates or alters any letters or figures upon any such board or document or upon any rolling stock, he shall be punishable with fine up to two hundred rupees.

17. *Any sale of articles on Monorail.*—If any person not authorised by the Monorail administration for such purpose, sells or exposes for sale, any article whatsoever in any Monorail carriage or upon any part of the Monorail premises, he shall be punishable with fine which may extend to two hundred rupees and shall be liable to be removed by any Monorail official, authorised by the Monorail administration in this behalf.

18. *Penalty for unauthorized sale of tickets.*—If any person, not being a Monorail official, or an agent authorised in this behalf, sells or attempts to sell any ticket in order to enable any other person to travel therewith, he shall be punishable with fine which may extend to two hundred rupees and shall also forfeit the tickets which he sells or attempts to sell.

By order and in name of the Governor of Maharashtra,

S. K. SALIMATH,
Deputy Secretary to Government.